

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.bbdas.com.tr

/bbdas.com.tr

/bogazici_bbdas

info@bbdas.com.tr

/bogazicibbdas

/company/bogazici-bagimsiz

Hamza ERTEKİN

SMMM / Vergi ve Denetim Müdürü

Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM AŞ.

hamzaertekin@bbdas.com.tr

24 Mart 2026

2025 YILINDA YOKLAMA İLE İŞYERLERİNDE HASILAT TESPİTİ YAPILAN MÜKELLEFLERİN DİKKATİNE

I. GİRİŞ

2 Ağustos 2024 tarih 32620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7524 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesi ile, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 69’uncu maddesinde yapılan değişiklik sonrasında 1/1/2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere; ticari veya mesleki faaliyette bulunan mükelleflere (kurumlar vergisi mükellefleri dahil) yapılacak hasılat tespitlerine yönelik yoklama sonuçlarına göre aylık ve yıllık ortalama hasılatları tespit edilerek, tespit edilen bu tutarlarla mükelleflerin beyanları arasındaki farkın %20 yi aşan oranda düşük olması halinde mükelleflerin izaha davet edileceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

Yapılan bu düzenleme paralelinde, bazı sektörlerde faaliyet gösteren mükelleflerin işyerlerinde hasılat tespitine yönelik yoklamalar yapılarak kayıtlar tutulmuştur.

2025 yılında işyerlerinde hasılat tespiti yapılan mükelleflerin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini vermeleri halinde, beyan edilecek kazancın tespit edilen hasılat ortalamasına göre %20’yi aşan oranda düşük olması halinde izaha davet edileceklerinden, 2025 yılına ilişkin verilen veya verilecek beyannamelerde beyan edilecek hasılatla dikkat etmeleri faydalı olacaktır.

Yazımızda, 2025 yılında işyerlerinde hasılat tespiti yapılan mükelleflerin bu yıla ilişkin gelir vergisi veya kurumlar vergisi beyannamelerini vermeden önce, tespit edilen yıllık hasılat tutarından %20’nin üzerinde düşük hasılat beyan etmeleri halinde izaha davet edileceklerinden, bu konuya ilişkin hesaplamalar ve mevzuat düzenlemelerine yer verilerek, izaha davet ve izahın yetersiz görülmesi halinde muhtemel bir vergi incelemesi ile karşılaşacakları yönünde bilgilendirmelere yer verilecektir.

Merkez : Mahmutbey Mah. 2416 Sok. E2 Blok İSTOÇ Aktem Plaza No:4 K:8/58 Bağcılar / İSTANBUL

Tel: 0 212 433 83 00 Fax: 0 212 433 83 03

Antalya Şube : Etiler Mah. 832 Sok. Arat İş Merkezi K:8 No:4/20 Muratpaşa / ANTALYA

Tel: 0 242 248 26 06 Fax: 0 242 248 66 03

Ticaret Sicil No : 700923 Mersis No : 0470058081600010

Web : www.bbdas.com.tr

E-mail : info@bbdas.com.tr

II. HASILAT TESPİTİ UYGULAMASI

Ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik, Vergi Usul Kanununun 127 nci maddesi kapsamında günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak kaydıyla 69'uncu madde hükümlerine göre işlem tesis edilmek üzere yoklamalar yapılmıştır.

İdarece yapılan bu yoklamalar sonucu tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanır. Bu şekilde tespit edilen aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı belirlenir.

Aylık ortalama hasılat tutarı, faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilir. Tespit edilen hasılat tutarları ile;

a) Bilanço esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarı,

b) İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen hasılat tutarı,

c) Serbest meslek kazanç defteri tutanlar için ilgili takvim yılına ait serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarı,

arasındaki fark %20'den fazla olan mükellefler Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesi kapsamında izaha davet edilir ve izahın değerlendirilmesi mezkûr madde hükmüne göre yapılacaktır.

Bu düzenleme hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanmaktadır.

27/9/2024 tarih 32675 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 326 Sıra No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile uygulamaya yönelik örnekler verilerek açıklamalarda bulunulmuştur.

Örnek 1: Restoran işletmeciliği ile işgal eden ticari kazanç mükellefi (A), 2025 takvim yılında on iki ay boyunca haftanın yedi günü faaliyette bulunmuş ve ilgili yıla ilişkin brüt satış tutarını 5.000.000 TL olarak bildirmiştir. Günlük hasılat tutarlarının tespiti için mükellef nezdinde yapılan yoklamalardan elde edilen sonuçlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Yoklama Sayısı	Nisan	Haziran	Eylül
1	50.000 TL	30.000 TL	50.000 TL
2	40.000 TL	45.000 TL	40.000 TL
3	60.000 TL	35.000 TL	45.000 TL
4	30.000 TL	50.000 TL	35.000 TL
A-Ortalama Günlük Hasılat			
Nisan ayı için: [(50.000+40.000+60.000+30.000)/4]	45.000 TL	40.000 TL	42.500 TL
Haziran ayı için: [(30.000+45.000+35.000+50.000)/4]			
Eylül ayı için: [(50.000+40.000+45.000+35.000)/4]			
B-Aylık Hasılat (Ax30)	1.350.000 TL	1.200.000 TL	1.275.000 TL
C- Ortalama Aylık Hasılat [(1.350.000+1.200.000+1.275.000)/3]	1.275.000 TL		
D- Yıllık Hasılat Tutarı (Cx12)	15.300.000 TL		

Günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen brüt satış tutarı arasındaki fark $[(15.300.000-5.000.000)/5.000.000] \times 100 = \%206$ olarak tespit edilmiş olup bu oran %20'den fazla olduğundan mükellef izaha davet edilecektir.

Örnek 2: Kuyumculukla işgal eden ticari kazanç mükellefi (B), 2025 takvim yılında on iki ay boyunca haftanın yedi günü faaliyette bulunmuş ve ilgili yıla ilişkin brüt satış tutarını 25.000.000 TL olarak bildirmiştir. Günlük hasılat tutarlarının tespiti için mükellef nezdinde yapılan yoklamalardan elde edilen sonuçlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Yoklama Sayısı	Nisan	Haziran	Eylül
1	100.000 TL	130.000 TL	110.000 TL
2	90.000 TL	100.000 TL	90.000 TL
3	120.000 TL	90.000 TL	100.000 TL
4	110.000 TL	140.000 TL	130.000 TL
A-Ortalama Günlük Hasılat			
Nisan ayı için: [(100.000+90.000+120.000+110.000)/4]	105.000 TL	115.000 TL	107.500 TL
Haziran ayı için: [(130.000+100.000+90.000+140.000)/4]			

Eylül ayı için: [(110.000+90.000+100.000+130.000)/4]			
B-Aylık Hasılat (Ax30)	3.150.000 TL	3.450.000 TL	3.225.000 TL
C- Ortalama Aylık Hasılat [(3.150.000+3.450.000+3.225.000)/3]	3.275.000 TL		
D- Yıllık Hasılat Tutarı (Cx12)	39.300.000 TL		

Günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen brüt satış tutarı arasındaki fark [(39.300.000-25.000.000)/25.000.000]x100=%57,2 olarak tespit edilmiş olup bu oran %20'den fazla olduğundan mükellef izaha davet edilecektir.

Örnek 3: Güzellik salonu işletmeciliği faaliyetiyle iştigal eden ticari kazanç mükellefi (C), 2025 takvim yılında on iki ay boyunca haftanın altı günü faaliyette bulunmuş ve ilgili yıla ilişkin dönem içinde elde edilen hasılat tutarını 1.000.000 TL olarak bildirmiştir. Günlük hasılat tutarlarının tespiti için mükellef nezdinde yapılan yoklamalardan elde edilen sonuçlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Yoklama Sayısı	Mayıs	Temmuz	Ekim
1	3.000 TL	10.000 TL	5.000 TL
2	5.000 TL	6.000 TL	2.000 TL
3	4.000 TL	8.000 TL	1.000 TL
4	6.000 TL	12.000 TL	2.000 TL
5	2.000 TL	15.000 TL	2.000 TL
A-Ortalama Günlük Hasılat			
Mayıs ayı için: [(3.000+5.000+4.000+6.000+2.000)/5]	4.000 TL	10.200 TL	2.400 TL
Temmuz ayı için: [(10.000+6.000+8.000+12.000+15.000)/5]			
Ekim ayı için: [(5.000+2.000+1.000+2.000+2.000)/5]			
B-Aylık Hasılat [Ax(31-4)]	108.000 TL	275.400 TL	64.800 TL
C- Ortalama Aylık Hasılat [(108.000+275.400+64.800)/3]	149.400 TL		
D- Yıllık Hasılat Tutarı (Cx12)	1.792.800 TL		

Güzellik salonu işletmeciliği faaliyetiyle işigal eden mükellef (C)'nin günlük hasılat tutarının tespitinden hareketle yıllık hasılat tutarının belirlenmesinde fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınmak suretiyle hesaplama yapıldığından, bir ay içinde çalışılan gün sayısı yirmi yedi olarak belirlenmiştir.

Günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen dönem içinde elde edilen hasılat tutarı arasındaki fark $[(1.792.800-1.000.000)/1.000.000] \times 100 = \%79,28$ olarak tespit edilmiş olup bu oran %20'den fazla olduğundan mükellef izaha davet edilecektir.

Yukarıdaki örneklerde yer alan hesaplamalarda kullanılan fiilen çalışılan ve çalışılmayan gün sayıları, tatil günleri ve ay sayılarının, yoklama yapılan gün, hafta ve aylara göre yıllık hasılat tutarının hesaplanmasında değişiklik göstermesi durumunda, bu durum izahın değerlendirilmesinde ayrıca dikkate alınabilecektir.

- 213 sayılı Kanununun 174 üncü maddesi hükmü gereğince kendisine özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle yıllık hasılat tutarının hesaplanmasında, takvim yılı yerine kendilerine tayin edilen 12'şer aylık özel hesap dönemleri dikkate alınacaktır.
- Mükelleflerin birden fazla ticari veya mesleki faaliyetinin bulunması durumunda hasılat tutarı kıyaslamasında, her bir faaliyet nezdinde yapılan günlük yoklamalar üzerine tespit edilen yıllık hasılat tutarı ayrı ayrı dikkate alınacaktır.
- Mükelleflerin faaliyetlerini birden fazla şube iş yerinde yürütmeleri durumunda, her bir şube nezdinde yapılan yoklamalar üzerine tespit edilen yıllık şube hasılat tutarı, ilgili şubenin hasılat tutarıyla kıyaslanacaktır.
- Hem ticari hem de mesleki faaliyette bulunan mükellefler için tespit edilen yıllık hasılat tutarı, kazanç unsuruna göre ayrı ayrı değerlendirilecektir.
- Mükellef hakkında yapılan yoklamalar üzerine günlük hasılat tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile mükellefin beyan ettiği hasılat tutarı kıyaslanırken, varsa mükellefin hasılat tutarlarını etkileyen düzeltme beyanları ile vergi incelemesi veya takdir komisyonu kararlarına istinaden yapılmış ve kesinleşmiş olan tarhiyatlara esas hasılat tutarları da dikkate alınacaktır.
- Adi ortaklık bünyesinde yürütülen faaliyetlerde, yapılan yoklamalarla günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarları, adi ortaklık bünyesinde kıyaslamaya tabi tutulacaktır. Kıyaslama sonucunda tespit olunan hasılat tutarıyla adi ortaklıkta oluşan hasılat tutarı arasındaki fark

%20'den fazla olması durumunda ortaklar 213 sayılı Kanun hükmüne istinaden izaha davet edilecektir.

III. SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER

Gelir Vergisi Kanunu'nun 69'uncu maddesi kapsamında işyerlerinde hasılat tespiti yapılan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıla ilişkin tespit edilen yıllık ortalama hasılat tutarından %20'nin üzerinde daha az hasılatın beyan edilmesi durumunda, risk analizi ve yapay zeka yardımı ile tespit edilen mükellefler izaha davet edilecektir.

Yapılan izahatın yetersiz görülmesi durumunda ise, muhtemel bir vergi incelemesi ile karşılaşacaklardır.

2025 yılında işyerlerinde yoklama ile hasılat tespiti yapılan mükelleflerin bu yıla ilişkin beyannamelerini vermeden evvel bu durumu değerlendirmelerinde fayda görülmektedir.

2026 ve sonraki yıllarda işyerlerinde hasılat tespiti yapılan veya yapılacak mükelleflerin de bu yıllara ilişkin verecekleri gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde aynı durumla karşılaşacaklarını bilmeleri faydalı olacaktır.

KAYNAKÇA

- 7524 sayılı Kanun
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 326 Sıra No.lu Gelir Vergisi Tebliği